Buro Maerlant

Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2017

Valkenswaard maastrichterweg 255

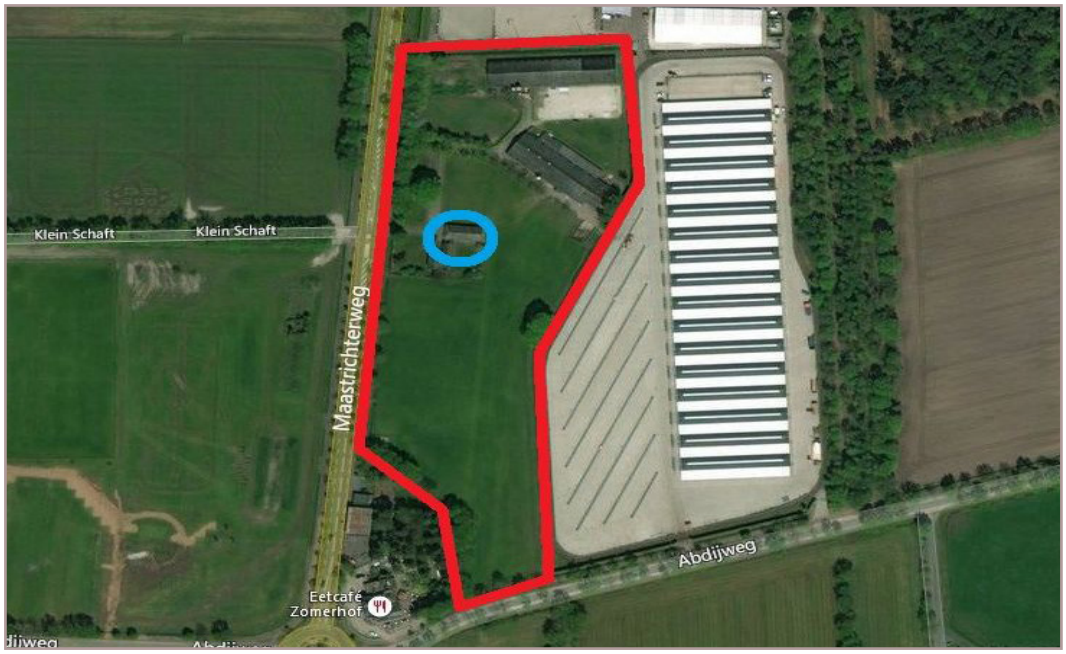
Nader onderzoek broedvogels en vleermuizen 2017

J. van Suijlekom, 15 december 2017

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van Tops Vastgoed B.V. heeft Buro Maerlant een nader onderzoek naar broedvogels en vleermuizen uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen ingrepen in het plangebied Maastrichterweg 255 (vanaf nu wordt gesproken van 'het plangebied') te Valkenswaard (figuur 1). Aanleiding voor het onderzoek is het voornemen een hoogwaardige verblijfsaccommodatie met ondergeschikte horecafaciliteiten te realiseren, waarbij de huidige bebouwing wordt gesloopt. Het plangebied is tijdens eerder uitgevoerd onderzoek beoordeeld als geschikt voor vleermuizen, de huismus en de steenuil (Tritium Advies BV d.d. 24-04-2017). Gezamenlijk met de eerder uitgevoerde quickscan geeft onderhavig rapport een compleet beeld van de aanwezige natuurwaarden.

Figuur 1
Globale begrenvan het plangebied in rood op een luchtfoto van Bing Maps. Blauw= locatie bedrijfswoning.

1.2 Methode / doel

Onderhavig nader onderzoek is uitgevoerd conform de meest actuele onderzoeksstandaarden: Het vleermuizenprotocol 2017 en de voor de betreffende soorten beschikbare Kennisdocumenten van BIJ12. In tabel 1 op pagina 3 zijn de onderzoeksmomenten en weersomstandigheden weergegeven. Het veldonderzoek is uitgevoerd door J. van Suijlekom en M. van den Hoorn.

Broedvogels

Steenuil

Tijdens de bezoeken huismus en vleermuizen is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van de steenuil. Tijdens de bezoeken bij daglicht werd gezocht naar sporen. De nachtelijke bezoeken zijn gebruikt om eventueel foeragerende dieren waar te nemen.

Huismus

Op twee ochtenden in mei is het plangebied gericht onderzocht op de aanwezigheid van huismussen. Hierbij werd gelet op tjilpende mannetjes en overig nestindicerend gedrag.

Vleermuizen

Het plangebied en de nabije omgeving is in de periode juni t/m september conform het protocol vleermuizen van de Gegevensautoriteit Natuur onderzocht. De te verwachten soorten betroffen de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger.

Datum	Tijdstip / soortgroep primair	Temperatuur	Bewolking / neerslag	Wind (Bft)
03-05-2017	Ochtend (huismus)	9 °C	Licht bewolkt, droog	1
12-05-2017	Ochtend (huismus)	16 °C	Half bewolkt, droog	1
01-06-2017	Avond (vleermuizen)	20 °C	Sluierbewolking, droog	0-1
07-07-2017	Ochtend (vleermuizen)	17 °C	Half bewolkt, droog	0-1
08-07-2017	Avond (vleermuizen)	15 °C	Half bewolkt, droog	0-1
31-08-/ 01-09-2017	Late avond/nacht (vleermuizen)	15 °C	Half bewolkt, droog	1
26-09-/ 27-09-2017	Late avond/nacht (vleermuizen)	10 °C	Bewolkt, voor korte duur regen.	1

Tabel 1
Data en weersomstandigheden veldbezoeken

In het voorjaar is gericht onderzoek gedaan naar kraamverblijven en zomerverblijven. Hiervoor zijn twee avondbezoeken en één ochtendbezoek uitgevoerd uitgevoerd. Het onderzoek in het najaar was gericht op baltsende mannetjes. Eventueel aanwezige paarverblijven / paarterritoria zijn middels twee ronden vastgesteld, waarbij rond middernacht op verschillende plekken werd gepost. Tijdens alle bezoeken is ook de ruimere omgeving onderzocht op foeragerende dieren en op de aanwezigheid van vliegroutes. Met behulp van een detector (Pettersson D240x) met een heterodyne functie en *realtime* opnamefunctie zijn vleermuizen aan de hand van de echolocatiegeluiden op naam gebracht en gelokaliseerd.

2 Resultaten van het veldonderzoek

Vogels

Huismus

In het plangebied zijn nesten aangetroffen van de huismus. Het geschatte aantal betreft maximaal 4 nesten. Het betrof een kleine groep, die broedt in de bedrijfswoning. Nabij woningen / erven ten westen van het plangebied werden eveneens huismus-

sen gehoord. De huismussen in het plangebied maken deel uit van een verspreide populatie. De huimussen foerageerden zowel in het plangebied zelf als aan de overzijde van de Maastrichterweg. Op en rond de stallen werd door de huismussen gefoerageerd, als broedlocatie werden deze niet gebruikt. Reeds vroeg in het seizoen van 2017 (mei) zijn in het plangebied tijdelijke nestkasten in clusters opgehangen in een boom en op palen. Deze kasten bieden plaats aan minimaal 10 broedparen. Bij de sloop van de bedrijfswoning zullen de nestlocaties (tijdelijk) worden weggenomen. Om eventuele effecten te voorkomen wordt door Buro Maerlant een mitigatieplan opgesteld met daarin de te nemen beschermende maatregelen opgenomen. De werkzaamheden zullen worden afgestemd op de broedperiode van de huismus, daarnaast kunnen de kasten door de huismus worden gebruikt ter vervanging van de nestlocaties gedurende de werkzaamheden. De kans is echter groot, dat de aanwezige huismussen zich spontaan aansluiten bij de groep mussen in de omgeving. Daarnaast zullen in de nieuwe situatie permanente nieuwe voorzieningen worden aangebracht. Negatieve effecten worden niet verwacht.

Steenuil

De steenuil is niet meer waargenomen in het plangebied, verse sporen werden ook niet aangetroffen. De aanwezigheid van de steenuil in het plangebied kan worden uitgesloten.

Vleermuizen

Tijdens het onderzoek werden vier soorten vleermuizen waargenomen: de gewone dwergvleermuis, het meest prominent, de laatvlieger en incidenteel de de ruige dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is het gehele seizoen in en nabij het plangebied in redelijke aantallen aangetroffen. Tevens is in de bedrijfswoning een verblijfplaats vastgesteld. Met “het voorjaar” worden de ronden in juni en juli bedoeld en met “het najaar” de bezoeken in augustus en september.

Verblijfplaatsen

Voorjaar

In het voorjaar is in de bedrijfswoning een klein zomerverblijf aangetroffen van de gewone dwergvleermuis. Er zijn maximaal 6 dieren geteld. Opvallend was dat alleen vleermuizen zijn waargenomen in juli. In juni werden geen vleermuizen rond de bedrijfswoning aangetroffen. De dieren waren op verspreide pleken aanwezig: achter een luik (ochtend), en onder het dak (avond). Voor de stallen werd geen interesse getoond. .

Najaar

In het najaar was het aantal dieren uitgesproken laag. Er werd éénmaal voor korte duur nabij de bedrijfswoning en de bomenrij ten noordwesten van de woning door een mannetje gebaltst, waarna het dier weer plots was vertrokken. In september werden nabij de bedrijfswoning geen vleermuizen aangetroffen. Rond middernacht is er in de regel een piek aan

baltsactiviteit en kan op basis van de resultaten worden gesteld, dat er geen sprake is van een paarverblijf.

Aangetroffen verblijfplaats in relatie tot de ingrepen
In de bedrijfswoning is een zomerverblijfplaats aangetroffen van maximaal 6 gewone dwergvleermuizen. Doordat dieren niet het hele seizoen aanwezig waren, is sprake van een tussenverblijf. Reeds in juni 2017 zijn in het plangebied vier tijdelijke kasten geplaatst op palen. Bij de sloop van de bedrijfswoning zal het tussenverblijf tijdelijk worden weggenomen. Om eventuele effecten te voorkomen wordt door Buro Maerlant een mitigatieplan opgesteld met daarin de te nemen beschermende maatregelen opgenomen. De sloop wordt afgestemd op eventueel aanwezige vleermuizen, door de bebouwing in de actieve periode (niet de winter) op diervriendelijke wijze vrij te maken van vleermuizen. De reeds aangeboden kasten kunnen daarbij dienen als tijdelijk geschikt alternatief. De kans is echter groot, dat de vleermuizen een andere gekende verblijfplaats betrekken waar zij vroeger of later in het seizoen verblijven. Daarnaast zullen in de nieuwe situatie permanente nieuwe voorzieningen worden aangebracht. Negatieve effecten worden niet verwacht.

Foerageergebied en vliegroutes
De westelijke rand van het plangebied, nabij de bomenrijen, heeft met name in het voorjaar functie als jachtgebied voor een klein aantal dieren. In overige delen van het plangebied werd af en toe door een enkel dier gejaagd rond de stallen en verspreid staande bomen. Er is géén essentieel foerageergebied vastgesteld. In het op te stellen mitigatieplan worden maatregelen opgenomen om de functie als jachtgebied nabij de nieuw te treffen voorzieningen te behouden, dan wel dat dieren jachtgebied in de omgeving goed kunnen bereiken. Negatieve effecten op de foerageermogelijkheden worden niet verwacht.

De aangetroffen vleermuizen vlogen vrij diffuus in verschillende richtingen. Een vaste vliegroute is niet vastgesteld.

Laatvlieger
De laatvlieger is in het voorjaar tijdens alle bezoeken voor korte duur jagend waargenomen boven weiden en nabij de bomenrijen in het westelijk deel van het plangebied. Belangrijke functies zijn niet vastgesteld

Ruige dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis
De ruige dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis zijn beiden éénmaal waargenomen. Het betrof dieren die voor korte duur in het plangebied jaagden.

3 Conclusie en advies

Conclusie

In de bedrijfswoning zijn vier nesten van de huismus aangetroffen en is er een zomerverblijf (tussenverblijfplaats) aanwezig van 6 gewone dwergvleermuizen. De aangetroffen verblijfplaatsen genieten krachtens de Wet natuurbescherming strikte en jaarronde bescherming. Ten behoeve van de ingrepen wordt door Buro Maerlant een mitigatieplan opgesteld, zodat effecten kunnen worden voorkomen. Doordat in de omgeving reeds tijdig alternatieven zijn geboden in de vorm van tijdelijk kasten én de kans groot is dat er in de omgeving reeds voldoende alternatieven aanwezig zijn, is de kans op een negatief effect op de aangetroffen soorten redelijkerwijs uit te sluiten.

Advies

Geadviseerd wordt voorafgaand aan de ingrepen een mitigatieplan op te stellen met in detail de te nemen maatregelen voorafgaand en tijdens de sloop. Indien gehandeld wordt conform dit mitigatieplan worden effecten voorkomen. De provincie Noord-Brabant stelt, dat als effecten kunnen worden voorkomen, voor het tijdelijk wegnemen van verblijfplaatsen geen ontheffing benodigd is (mitigatieplan / werkprotocol). Teven dienen permanente voorzieningen te worden aangebracht in de nieuwe situatie. Met een juiste aanpak is geen ontheffing nodig. Aanbevolen wordt de werkzaamheden uit te laten voeren onder ecologische begeleiding.

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T 085 877 86 85

E info@BuroMaerlant.nl I www.BuroMaerlant.nl

KvK 69667705